NOORD-BRABANDER.

Bloeye veram
Quid debui? Horatius.

NOMMER 109 — 'S BOSCH. — DINGSDAG 10 SEPTEMBER 1833.

Frankryk.

PARYS, 5 *September.*

Zoo men hier beweren wil, zou lord *Palmerston*, tijdens 's Konings verblijf te Cherburg, tich ook dien tijd vinden en hetzelve bijeenkomst tot eenig tegenwigt moeten strekken, tegen die van de noordsche mogendheden te Töplitz en Schwedt.

— Ter gelegenheid der geboorte van den jongen belgischen prins, heeft men, door de kwijtschelding hunner schulden, vier ongelukkige huisvaders, welke sedert langen tijd te Sainte-Pelagie gevangen gehouden, in vrijheid gesteld.

— Zie hier de lijst der diplomaten, welke zich naar Töplitz begeven hebben: *Oostenrykers*, de prins *von Metternich*, de prins *Schomberg*, afgezant bij het hof van Beijeren, de prins *Colloredo-Vallsee*, afgezant bij het hof van Saksen; de prinsen *Fr. Lobkowitz* en *Felix Schwartzenberg*, benoemde ambassadeurs te St. Petersburg en Berlijn; *Pruisen*, de minister van staat *Ancillon*. De heer *Jourdan*, afgezant bij het hof van Saksen, de graaf *Donnhoff*, verknocht aan de legatie van Londen; *Rusland*, de heer *Tatischeff*, ambassadeur te Weenen, de heer *de Schroeder*, afgezant bij het hof van Saksen; de prins *Trubetskoi*, adjudant generaal des keizers en de heeren *de Krudtowsky* en *de Gerebtzoff*, verknocht aan het ministerie van buitenlandsche zaken te St. Petersburg; *Engelschen*, lord *Minto*, afgezant bij het hof van Pruisen; *Frankrijk*, de maarschalk *Maison*, de heer *Bresson*, minister te Berlijn en de heer *Rumigny* zaakgelastigde te Dresden. De Koning van Saksen en de prins-mederegent en de koninklijke prins van Pruissen, worden te dezelfde stad verwacht.

— Koning *Karel X* en mevrouw de hertogin van Angoulême zijn, den 18 augustus, te Prag aangekomen en hebben met den Keizer van Oostenrijk en den koninklijken prins van Pruissen het middagmaal gebruikt.

— Men verontschuldigt dat de komst van Karel te Dresden tijdens de feesten der katholijken Godsdienst gelden had. De *Correspondent van Nürnberg* en de *Gazette d'Augsburg* berigten, dat de vorst het evenmin, volgens de evangelische ritus, uit handen van den kerkvader *Grimaldi* ontvangen had. Men wil te Dresden over eene zoo valsche lezing zeer verwonderd en daarom vrij te pleiten gelegenheid. Het schijnt dat hetgeen tot dat gerucht aanleiding gegeven heeft, is dat den hertog de Bourdeloisie had beloofen om de protestantsche godsdienstoefening bij te wonen, maar hij heeft geene daad van gemeenschap verrigt en is nog minder op het denkbeeld gekomen om afstand van den katholijken godsdienst te doen. Hij heeft zelf zorg gedragen om het gerucht hetwelk geloopen had, op eene officiele wijze te doen logenstraffen.

— Laatstleden maandag zijn te Parijs, ten 6 ure des morgens, 35 jonge duiven, toebehoorende aan de antwerpsche societeit *de Stad Frankfort*, opgelaten, en niettegenstaande den regen en hevigen wind, was een derzelve reeds ten twee ure van denzelfden dag te Antwerpen aangekomen: voor vier ure waren reeds 18 dezer reisende diertjes naar het lokaas der societeit gebragt, sedert dien tijd zijn er nog twee aangekomen; dezen tijdsduur bij een zoo slecht weder en met zulke jonge duiven, is metterdaad bewonderenswaardig.

— De stoomboot *Frans I*, die eene reis naar Griekenland en Turkije gedaan heeft, is den 9 augustus te Napels aangekomen. Deze proef is volkomen gelukt, en de reizigers zijn, zoo als men zegt, zeer voldaan over de orde en zindelijkheid, welke op deze reis zijn in acht genomen. Mevrouw de hertogin van Berry was te Palermo alweer gegaan. De erfprins van Beijeren en prinses *Ida Burée* kwamen uit Griekenland.

— Het wezenlijke der federale contingenten, in Zwitserland, wordt op 72,000 man begroot. In geval van oorlog, zou men de kantonnale reserven, welke 120,000 man bedragen, oproepen.

— Mgr. de kardinaal *Giustiniani*, nuntius te Lissabon, door den *Pedro* op eene onbeschofte wijze verdreven, is den 17 te Genua aangekomen. De jesuiten van Lissabon waren op het zelfde vaartuig.

— Het zweedsche gouvernement zend den heer *de Kantzow* naar Lissabon, ten einde aldaar zijne functien van zaakgelastigden en consul-generaal te hervatten, welke hij, toen don *Miguel* tot Koning werd uitgeroepen, verlaten had. Men weet dat de vrouw van don *Pedro* de schoonzuster is van den koninklijken prins van Zweden, die met eene beijersche prinses getrouwd is.

— De laatste besluiten van don *Pedro* over de bisdommen en de kloosters zijn die van eenen in zijne verrigtingen onzinnigen mensch. Op eene kanonieke wijze ingesteld zeteis openstaande te verklaren, is het vuur in het koningrijk willen ontsteken, is de geheele Kerk in wanorde brengen, ja eene geheele bevolking, welker godsdienstige gezindheden bekend zijn, aanstoot geven. Een nieuw aankomende kon op geene verkeerdere en met zijne belangen meer strijdige wijze beginnen. Het volgende zegt de *Gazette van Madrid* van deze maatregelen:

«Deze besluiten hebben de inwoners der provincien op eene buitengewone wijze verbitterd, omdat zij in openbare tegenspraak zijn, met de vroegere verklaringen door den hertog van Braganza en zijne generaals gedane verklaringen van vrede, van eendragt, van eensgezindheid, van vergetelheid van het voorledene, van eerbied voor den eigendom en de gevoelens enz. enz. en vooral van vereering voor den heiligen godsdienst onzer vaderen. Men heeft de afzetting van talrijke ambtenaren en hunne vervanging door anderen duidelijk aan *alle wetten* kunnen opmerken. Maar hetgeen vooral de levendigste verontwaardiging verwekt heeft en hetgeen men het minst moest vreezen, zijn de heiligschendige en goddelooze besluiten betrekkelijk de geestelijken, en dat men, zonder eerbied voor de kerkregelen, concordaten, den nuncius van Z. H. uit de hoofdstad van eenen katholijken staat verjaagt; dat men de vergeving van reeds opgedragene beneficien vernietigt, dat men de door den Paus bevestigde aartsbisschoppen en bisschoppen afzet, terwijl men de Kerken van Portugal aan noodlottige scheuringen blootstelt, dat men de kloosters vernietigt; dat men den val van alle kloosterlijke gestichten voorbereidt; dat men de toelating tot de gewijde orden verbiedt; en eindelijk dat men op eene despotieke wijze, in naam der vrijheid, het inwendig bestuur der Kerk aan het tijdelijk gezag onderwerpt. En dat alles geschied uit kracht van eenvoudige besluiten willekeurigelijk, zonder voorafgaand onderzoek, zonder de belang hebbende partijen te hooren, eindelijk met omverwerping van alle wettelijke sedert onheuchelijken tijd in dit koningrijk geëerbiedigde vormen.»

— De *Tiaxette d'Auvergne* heeft eenige uittrekels medegedeeld uit een werk, hetwelk niet te Parijs gedrukt wordt en nog niet te koop is. Dit werk is van den heer *de Pradt*, die, onder de herstelling, zoovee! blaauwboekjes heeft uitgegeven, waarin Rome de geestelijkheid en de Jesuiten met weinig billijkheid beoordeeld werden. Thans schijnt hij openbare schuldbekentenis van de trekken zijner geneigdheid te doen en zich partij der geestelijkheid tegen diegenen op, welke haar vervolgen en beschuldigen. Hij toont, dat de geestelijkheid gedurende 40 jaren aan eene onafgebroken opvolging van lijdingen en geweldadigheden heeft ten doele gestaan. De filosofen en hunne spotternijen, de constituante en hare scheuring, de convontie en hare bloedige besluiten, *Buonaparte* en zijne wreede

regering zijn voor de geestelijkheid achtereenvolgende beproevingen geweest, welke zij met gelatenheid en moed verdragen heeft. Zij verklaarde zich voor de herstelling en dat was zeer eenvoudig; maar wilde zij het welzijn van den godsdienst? Wat kan thans de geestelijkheid denken over de bepalingen van een gouvernement, hetwelk haar zoo vele voordeelen ontrokken heeft, hetwelk de Fransche Kerk duldt, en hetwelk niets doet om de ongebondenheden der drukpers en van den schouwburg te beteugelen? Wat kan zij denken van eenen staat van zaken, onder welken de vijandelijkste ontwerpen, de vermindering der zetels, de echtscheiding, het huwelijk der priesters elkander tegen haar opvolgen? De heer *de Pradt* zou hier nog vele andere bewijzen van kwaadwillendheid hebben kunnen bijvoegen, als bij voorbeeld, de kerk van de H. Genoveva aan den godsdienst ontnomen, St.-Germain-l'Auxerrois verwoest en derzelver herstelling hardnekkig geweigerd, de kruizen op zoovele plaatsen aan stukken geslagen, seminarien en huizen van missionnarissen geplunderd, pastoors verjaagd, anderen gehoond en bedreigd en smaadhedentegen het eerbiedwaardigste in den godsdienst.

België.

BRUSSEL, 7 *September*.

Wij deelen aan onze lezers eene vertaling mede van den brief, dien Z. H. de Paus als antwoord geschreven heeft op de notificatie, welke onze Koning hem gedaan had van zijne komst tot den belgischen troon; dit antwoord is een nieuw bewijs van de kwade trouw der orangisten, welke herhaaldelijk beweerd hebben, dat de burggraaf *Vilain XIIII.* niet officieël door den Heiligen Vader als gezant van België is ontvangen is geworden.

»GREGORIUS XIV, *Paus*.

»Hoogmoedige en magtige Koning, salut. Wij waren overtuigd dat de doorluchtige natie der Belgen, te midden zelfs der zwaarwigtigste omstandigheden, waarin zij zich bevond, onwrikbaar getrouw gebleven was in hare vrome gehechtheid aan de katholijke Kerk, waarvan zij ten allen tijde het voorbeeld heeft gegeven. Maar wij waren zeer bedroefd over den staat der omstandigheden, welke, zoo als gij zegt, de oorzaak is, dat wij tot op dit oogenblik beroofd zijn geweest van een blijk te ontvangen van de gevoelens Uwer Majesteit jegens ons. De drie briefen, welke ons te gelijker tijd van uwentwege ter hand gesteld zijn, hebben ons van deze ongerustheid bevrijd. Want, na van de natie, aan welker hoofd gij staat, eene getuigenis gegeven te hebben van hare volharding in het katholieke geloof, hetgeen ons buitengewoon aangenaam is, berigt gij ons tevens dat gij naauwelijks den troon van België beklommen hadt, of gij wenschtet ons eenen gezant toe te zenden en alzoo met den H. Stoel vriendschapsbetrekkingen weder aan te knoopen, welke de politieke gebeurtenissen afgebroken hadden; en dat gij aan dit uw verlangen voldoet door met de zending van buitengewoon gezag en gevolmagtigd minister bij ons en bij den H. Stoel te belasten onzen welbeminden zoon, den edelen burggraaf *Vilain XIIII*, die het vertrouwen volkomen waardig is, welke wij beiden in hem stellen, zoo als zulks bewezen wordt door den lof, dien gij hem toekent, en zoo als ons zulks genoegzaam gebleken is, toen hij ons zijne geloofsbrieven ter hand stelde, uit al het aangename en hartelijke, dat hij ons van wege uwe Koninklijke Majesteit en uit zijnen eigen wil gezegd heeft. Gij hebt ons ook nog een ander blijk van uwe gevoelens jegens ons gegeven, door den brief waarin gij ons meldt dat gij niet twijfelt of al het goede en gelukkige, dat u bejegent, ons aangenaam zal zijn, en waarin gij ons berigt geeft van uw huwelijk met onze dierbare dochter in *Jesus Christus, Louise*, dochter van onzen beminden zoon in *Jesus Christus, Lodewyk Philips*, Koning der Franschen. Wij antwoorden hierop dat metterdaad niemand meer dan wij uw geluk en den bloei uwer regering verlangt en dat niemand vuriger dan wij deze gunst van den hemel afsmeekt. Alzoo betuigen wij dubbendwerf onzen dank aan U. M., en oordeelen het derhalve U te vermanen steeds gunstig te blijven aan den katholijken godsdienst, te midden van een volk, dat gij dierbaar wegens zijnen godsdienst noemt, en hetwelk uw vertrouwen te meer verdienende naarmate het getrouw aan God is, het als een pligt beschouwen zal getrouwelijk het voorschrift van het Evangelie op te volgen. »Dat elke ziel onderdanig zij aan de hoogere magt.... Weest onderdanig niet slechts uit vrees, maar ook uit bewustzijn van pligt.» Wij kunnen uwe goede gesindheid niet beter erkennen dan door den God van licht en Vader van genade vuriglijk te bidden u steeds gunstig te zijn, en uwe Koninklijke Majesteit aan ons te hechten door alle banden der Christelijke liefde.

»Gegeven te Rome, te St Peter, den 3 December 1832, in het tweede jaar onzer regering. »GASPAR GASPARINI»

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 9 *September*.

Z. M. en Hunne Koninklijke Hoogheden prins en prinses *Frederik* zijn van het Loo te 'sHage terug gekomen.

Z. K. H. de prins veldmaarschalk is van het Loo in het hoofdkwartier te Tilburg terug.

HH. KK. HH. prins en prinses *Albert* van Pruissen zijn van het Loo naar Berlijn vertrokken.

— Het is thans zeker dat Z. K. H. de veldmaarschalk, prins van Oranje niet naar Teplitz, zoo gezegd was, zal vertrekken. De onzekerheid, waar men den Keizer van Rusland zou aantreffen, schijnt de hoofdoorzaak te zijn, dat hoogstdezelve van die reis heeft afgezien.

Berigten uit 'sHage melden verder, dat men aan het hof nog in het onzekere is omtrent het besluit, dat Z. M. ten aanzien van Luxemburg zal nemen; velen hopen echter, dat hoogstdezelve tot de decisie zal overgaan om de toestemming der bondsvergadering te vragen.

Van de terugkomst van den heer *Verstolk van Zoelen* is niets bekend; de conferentie, wel is waar, heeft de hollandsche afgevaardigden op eene vrij koele wijze, om geene andere woorden te bezigen, gezegd, dat er geene zittingen weder zouden plaats hebben, alvorens Z. M. de toestemming der bondsvergadering gevraagd had, zoodat de heer *Verstolk* eerst antwoord van Z. M. zal afwachten.

— Naar men verneemt zullen na den eersten october aanstaande de inspectien beginnen van de militiens, schutters en vrijwilligers, welke met onbepaald verlof van hunne korpsen afwezig zijn en wel in de nader aan te wijzen garnizoensplaatsen. De verlofgangers, welke meer dan drie uren van de plaats der inspectie mogten verwijderd zijn, zullen reisgeld genieten.

— Naar men verneemt heeft de heer *Schimmelpenninck* zijn ontslag verzocht als directeur der Nederlandsche handelmaatschappij, te Amsterdam gevestigd.

— In den loop der maand August zijn alhier overleden 68 personen, geboren 55 kinderen, huwelijken.

— Uit Haarlem meldt men, dat met het aanstaande winterseisoen door het departement der nederlandsche huishoudelijke maatschappij aldaar, eene industrieschool zal worden opgerigt, waarin onderwijs zal gegeven worden in de wis- en natuurkundige wetenschappen, toegepast op fabrijken en handwerken.

— Te Hamburg wilde men volgens de laatste berigten weten dat er in Friedland nabij Gorlitz, op de grenzen van Bohemen, een congres der drie souvereinen van Rusland, Oostenrijk en Pruissen zou gehouden worden en het verblijf van de drie monarchen aldaar twaalf dagen zoude kunnen duren.

— Het russische gouvernement heeft vergund, dat de invoer van granen, langs alle havens van de Oostzee, den Donau en de zee van Azof, van tollen vrij zal wezen.

— Te Petersburg is den 22 augustus van stapel gelopen het oorlogschip *Wladimir*, van 84 stukken.

— Het nieuwe krijgsvaandel van het koningrijk Griekenland bestaat uit 9 streepen, waarvan 5 hemelsblaauw en 4 wit In het midden is eene kroon zoals in het beijersche wapen. De marine-vlag is blaauw met een wit kruis. Die van de koopvaardij is gebleven zoo als zij was.

— Den 4 dezer zijn uit Texel naar zee gezeild Zr. Ms. fregat *Palembang*, kapitein luitenant *Zwaardhals*, naar Batavia, en Zr. Ms. korvet *Pallas*, kapitein-luitenant *Buis*, naar Suriname bestemd.

— Brieven uit het oosten melden, dat, sedert de verovering van Syrie door *Ibrahim*, de *katholijke godsdienst* openlijk erkend is, en dat nu dezelve der *orgeldraaijerij* is toegestaan geworden. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan den invloed van *Charel Bahari Chesnadar*, of schatmeester van *Ibrahim*, die een katholijk der griekesche Kerk is. Te Damascus is bij inschrijving

een groot gebouw voor eene kerk gekocht en door den katholijken aartsbisschop geopend geworden, welke bij die gelegenheid pontificeerde. Wij moeten hier opmerken, dat de Porte nooit den katholijken godsdienst heeft erkend, maar de katholijken als een deel der verschillende schismatieke genootschappen beschouwd heeft. De nieuwe gouverneurs van Seide, Acre en eenige andere zijn katholijk.

— Men leest in de *Staats-Courant* van heden het volgende:

De onlangs uit Rome medegedeelde tijding, dat er tusschen den Pausselijken Stoel en het hof van Napels eene vrij ernstige verwijdering bestond, ter zake van een ontwerp des Konings van Napels om de geestelijke goederen in Sicilie te vervreemden, wordt thans in berigten uit Rome van 22 augustus stellig tegengesproken; met bijvoeging, dat er tot nog toe volstrekt niet aan den verkoop dier goederen is gedacht, en dat het bedoelde gerucht waarschijnlijk ontstaan is door onderhandelingen over eenige goederen, die het bisdom van Maltha in Sicilie bezit. Dezelfde berigtgever meent te weten, dat er thans tusschen al de italiaansche regeringen drukke onderhandelingen gevoerd worden, over den algemeenen toestand van Italie en de daaromtrent te nemen maatregelen; dat er wel te dien aanzien eenig verschil van gevoelen bestaat, maar dat er geenerlei bijzonder geschil of verwijdering tusschen de napelsche en pausselijke regeringen aanwezig is.

(*Zie ons nummer* 103 *van Dingsdag den* 27 *augustus jl.*)

— Volgens berigten uit Rio-Janeiro tot den 18 julij, was destijds bij de kamer van afgevaardigden een ontwerp van wet aanhangig, houdende, dat het aan den gewezen Keizer don *Pedro I* voor altijd verboden was, om den grond van Brazilie te betreden en om zich daar, zelfs als vreemdeling of bijzonder persoon, te vestigen; luidende bij, bij de overtreding van deze bepaling, als een vijand en aanrander van de braziliaansche natie beschouwd en behandeld worden.

ONGELUKKEN OP ZEE.

Uit Dordrecht wordt van den 4 dezer gemeld:

De storm van zondag en maandag heeft op onderscheidene plaatsen ongelukken teweeg gebragt. Uit Eemnes vernemen wij, dat het water aldaar door den hevigen N. W. wind zoodanig werd voortgestuwd, dat verscheidene weilanden onder water zijn geloopen, waardoor eenig vee is verongelukt. — Van den kant van Dordrecht, vernemen wij, dat de polders aan Sliedrecht, als de *Harde-hoek* en andere, door den storm en den bijzonderen hoogen vloed zijn ingebroken en overstroomd geworden, waardoor eene groote menigte hooi en rijgewas is weggespoeld; en veele aardappelen en andere gewassen zijn bedorven.

— Uit Middelburg wordt van den 4 dezer gemeld:

De berigten, die ons van verschillende kanten, wegens de door de jongste stormen veroorzaakte ongelukken, zijn toegekomen, zijn ontzettend. Volgens getuigenis der zeelieden, den 2 en 3 dezer te Vlissingen binnengekomen, was de zee als overdekt met stukken van verbrijzelde vaartuigen en goederen herkomstig van verongelukte schepen. Het bij Zoutelanden in het Oostgat gestrande schip is eene Engelsche kolbrik, waarvan de naam nog onbekend is: doch het voor Westkapelle verbrijzelde vaartuig was de engelsche sloep *the Betsey*, schipper *John Conch*, komende in ballast van Londen en Padstow in Cornwoh bestemd; de equipagie, bestaande uit den schipper, een matroos en een jongen, zijn den 2 te Vlissingen aangekomen. De voor het sluische gat gestrande stoomboot is *de beurs van Amsterdam*, kapt. *Kool*, geladen met kaas, naar Duinkerken bestemd; de equipagie en passagiet zijn gered, doch de boot houdt men voor verloren.

Een onzer kanonneerbooten (n°. 33) heeft op de Schelde zeer tegen den storm moeten worstelen, waarbij op de hoogte van Neuzen een matroos is verdronken. Volgens berigten zijn op de vlaamsche kusten ook groote verwoestingen aangerigt en in het gezigt onzer zeelieden een aantal schepen gestrand of verbrijzeld, waaronder eene engelsche stoomboot en eene loodsboot van Duinkerken.

Volgens berigt van kapitein *H. C. Kool*, voerende het stoomschip *de Beurs van Amsterdam*, van Rotterdam gedestineerd naar Duinkerken, was het, na vijftig uren in een allerverschrikkelijkst weder in zee geworsteld te hebben, zondag namiddag bij Cadzand op strand gezet; zijnde de equipage wonderdadig gered. De kapitein was met lossen begonnen en hield het voor niet onwaarschijnlijk, dat het schip weder zou worden afgebragt.

— In den nacht van den 4 dezer is op Oost-Terschelling gestrand het hamburgsch galjootschip *Lina*; het volk is gered. Voorts het engelsche schoonerschip *Mary*; waarvan de kapitein en drie man verongelukt zijn. Voor het strand moet volgens rapport nog een schip het onderst boven liggen.

— Uit Ostende schrijft men van 3 september:

«Gisteren tegen den avond, is een met zout geladen scheepje tusschen het paalwerk, bij den ingang onzer haven, geslagen. Daar het getij toen verminderde, hoopte men, dat het door den vloed weder overeinde zoude komen, en nog in onze haven zou kunnen worden binnen gebragt. De manschappen bleven dus aan boord, men arbeidde met moed, en eenige werklieden voegden zich bij hen; maar heden tegen drie ure is het schip stuk geslagen, en allen, die zich daarop bevonden, eene prooi der golven geworden. De kapitein en drie anderen hebben zich nog kunnen redden; maar de dertien overigen zijn verdronken. Het ziet er in onze stad somber uit; men ontmoet vrouwen en kinderen, die eenen echtgenoot of eenen vader betreuren. Ook is het een treurig schouwspel de karren te zien, waarmede de door de zee aangespoelde voorwerpen weggebragt worden. De zee is zoo hoog geweest, dat bij Nieuwpoort een schip van 400 ton, op eene onbegrijpelijke wijze over de banken in ket kanaal is geworpen. Het schip gaat 10 voet diep en in het kanaal staat slechts zes voet water. Die bodem zal insgelijks wel verloren zijn."

— Uit Calais wordt van den 1 dezer gemeld, dat dien morgen het hollandsch driemastschip *Augusta*, kapitein *J. J. Remkes*, van Amsterdam, van 600 ton, van Suriname komende met eene lading suiker, katoen enz. omtrent een half uur ten oosten der haven van Calais gestrand en in stukken geslagen is. Zes man van de equipage, waaronder den kapitein, zijn tijdig genoeg uit zee gered en in het leven terug gebragt; de elf overigen waren ongelukkig in de golven omgekomen.

Nog vier schepen, welker namen onbekend waren, waren bij den storm van den 1 op den 2 dezer in de nabijheid van Calais verongelukt.

— De berigten wegens de schaden door den jongsten storm aan de engelsche scheepvaart veroorzaakt, zijn allerbedroevendst. Op het boek van Lloyds stonden den 3 reeds 59 schepen aangeteekend, die door dien storm verloren zijn geraakt. Ook de stoomboot van Londen naar Edimburg *The Earl of Wemyss* is gestrand. De kajuit der vrouwelijke reizigers is daarbij vol water geloopen en deze zijn ten getale van negen verdronken. Nog eene britsche Oost-Indie vaarder is bij Boulogne gestrand.

— In den avond van den 31 ll. heeft een engelsch driemastvaartuig *Amphytrite* genaamd, aan boord hebbende 108 vrouwen, 12 kinderen en 16 man equipage, naar Nieuw-Holland bestemd, in het gezigt der haven van Bologne schipbreuk geleden en is met man en muis vergaan, met uitzondering van drie matrozen die de kust hadden kunnen bereiken. De bijzonderheden van dien ramp waren ijzingwekkend.

— Zaturdag avond is bij Boulogne gestrand een schip met veroordeelde vrouwen, die van Londen naar Nieuw Zuid-Wallis vervoerd werden. Slechts vier personen zijn gered geworden en honderd twee en dertig daarbij omgekomen. Nog is op die kust een oostindievaarder, de *Ann et Amelia*, verongelukt.

Om zich een denkbeeld te maken van de uitgestrektheid van den katoen-handel, kan dienen dat in eene enkele week, van den 26 mei tot 1 junij ll., uit de stad Liverpool verzendingen van katoen gedaan zijn, naar al de werelddeelen, en bepaaldelijk naar Java, Bombay, Calcutta, Madras, Ceylon, Manille, Madera, Demerarie, Jamaika, St. Dominique, het eiland Trinité, Nassau, Boston, Nieuw-Orléans, New-York, Philadelphia, al de bezittingen van Engeland en Amerika, Bahia, Montevideo, Buenos-Ayres, Maranham, Rio, Fernambuc, Para, Pisco, Guayaquil, Lima, Konstantinopel, Genua, Livorno, Malthe, Messina, Napels, Palermo, Smyrna, Triest, Venetie, Lissabon, Alexandrien, Bugrout in Syrie, Ancona, Odessa, Salonica, en tot Douglas op het eiland Man, welke verzendingen van meer en minder belang waren.

STATISTIEK.

De bevolking van België bedroeg op den 1 januarij 1832 4,130,121 zielen, en op den 1 januarij 1833 4,142,257 zielen, en alzoo in dat jaar is dezelve met 12,136 zielen vermeerderd; gedurende het jaar 1833 zijn geboren 129,080 menschen en overleden 114,910; 25,574 personen hebben de verklaring gedaan van nieuwe inwoning en 27,608 van vertrek naar buiten 's lands.

De onderdeelen dezer bevolking zijn:

	Op 1 Januarij 1832.	Geboren	Overleden	Ingekomen	Vertrokken	Op 1 Januarij 1833.	Vermeerderd.	Verminderd.
Brabant	564,728	19,162	18,642	683	588	565,353	625	
Limburg	336,444	9,715	2,568	893	547	344,880	2,466	
Luik	375,050	12,024	9,492	2,473	2,402	377,909	2,359	
Oost-Vlaanderen	742,912	22,294	21,658	7,164	7,480	743,232	320	
West-Vlaanderen	608,617	19,197	18,448	8,224	8,545	609,645	428	
Henegouwen	645,464	19,039	16,307	1,428	1,020	647,683	2,222	
Namen	216,697	6,625	4,680	471	1,178	217,935	1,238	
Antwerpen	358,378	10,482	10,596	1,272	1,391	358,187		271
Leuxemburg	366,884	10,556	7,799	2,084	3,573	372,913	2,279	
	4,130,121	129,080	114,910	25,574	27,608	4,142,257	12,407	271

12. Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon

JOHANNA VAN DE WIJE,

geliefde Echtgenoot van

M. J. GERRIS.

's Bosch.

den 6 *September* 1833.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

13. De Boekhandelaars *A. SCHIKHOFF* en *J. R. VAN ROSSUM*, te *Utrecht*, gaven uit en hebben alom verzonden:

VERZAMELING van GEBEDEN TER EERE VAN HET H. HART van J. C. 1 penje.

Ook is by eerstgenoemden gedrukt en alom te bekomen:

NEGENDAAGSCHE OEFENING van DEVOTIE TOT HET H. HART van J. C., waarbij gevoegd zijn de Gebeden onder de H. Mis en eenige andere Gebeden. à 50 cents.

Deze beide goedgekeurde Werkjes zijn bijzonder geschikt, om bij elkander te kunnen ingebonden worden.

14. **PROSPECTUS**

VAN HET PORTRET VAN DEN HOOGWAARDIGEN HEER

HENRICUS DEN DUBBELDEN,

Administrator Apostolyk van het voormalig Bisdom van 's Hertogenbosch.

Gekeuld en Gelithographeerd door P. BAUDIERS, Prov. Aan de Koninklijke School voor Nettige en Beeldende Kunsten te 's Hertogenbosch.

Prijs per Exemplaar op Chineesch Papier een gulden vijf en twintig cents.

" " " " Ordinair Papier een gulden.

De Inteekening geschied bij de Gebr. LANGENHUYSEN, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, en zal denkelijk op primo November of eerder door hen worden afgeleverd.

Ook wordt bij de Gebroeders *LANGENHUYSEN* te *'s Bosch* nog uitgegeven de VOLKS-ALMANAK voor Roomsch-Catholijken, voor het jaar 1834, dezelve zal voor 1°. November in gereedheid zijn; een ieder die van dezelve getallen benoodigd heeft, verzoeke in tijds de opgave hiervan te doen.

BEKENDMAKINGEN.

15. *UIT DE HAND TE HUUR* op zeer aanneemlijke voorwaarden, om met 1 Mei 1834 of eerder te aanvaarden.

Eene HUIZING staande te *Megen* aan de *Maze*, genaamd *de Goude Leeuw*, bevattende 6 BENEDEN- en BOVENKAMERS, groote DROOGZOLDER, KEUKEN, POMP, KELDER en afzonderlijk staande ACHTERHUIS en WASCHHUIS, waarachter een beste MOESTUIN.

In deze Huizing is sedert onheugelijke tijden het Logement met het beste succes uitgeoefend en is ook zeer geschikt voor Heerenhuizing en tot allerhande affaires.

Adres de eigenaresse, Mejufvrouw *E. van ATTEVELT* te *Megen*, of bij den Notaris *G. van der HEIJDEN* te *Ravenstein*, *Brieven Franco.*

16. Op den 18 April 1833 is in het Groot Gasthuis te *'s Hertogenbosch*, overleden *HENRICA HOFFERS*, bekend onder den naam van *DRIKA HOFFERS*, geboren te *Reinsbergen* in *Pruissen*, oud ongeveer 55 jaren, in leven Koopvrouw in Kanten, Linten, gebreide Werken en dergelijke; met zulating van eenige goederen en schulden, en worden al diegenen, die eenige Pretentien kon laten ten laste hebben of aan dezelve nog iets verschuldigd zijn, uitgenoodigd, om uiterlijk vóór den 1 October aanstaande, daarvan opgave te doen en de Rekeningen *franco* in te zenden aan het Collegie van Regenten over de Godshuizen te *'s Hertogenbosch*, ten einde tot de verdeeling van gezegde Nalatenschap te kunnen doen overgaan.

17. Men vraagt te *'s Bosch* een APOTHEKERS-LEERLING. Adres onder de Letters *Q. X.*, brieven franco bij de Drukkers dezes.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

ZATURDAG, den 7 *September*.

	pCt.	Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur.
Nederland.				
Werkel. Schuld.	2½	47⅛	48¼	47¼
Dito	5	90⅝	90⅞	90⅝
Uitgeleide dito		1³/₁₆		
Kasbiljetten		26⅛	26⅜	26⅜
Amort. Syndik.	4½	82	82¼	82¼
Dito dito	4½	65½	66⅛	66⅛
Scheeps-bill.	5	101¼	101¼	
Oude Inscriptien	2½	99⅛		
Leening 1822	5			
Dito	4½	92⅝	92⅞	92⅝
Dito	4			
Inschr. Grootb.	3	76⅛		
Engeland.				
Dito Leening	5			
Spanje.				
Perpet. Inscr.	5	65⅛	65⅜	65⅜
Dito 1820	3	40¼	40¾	40½

	pCt.	Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur.
Spanje.				
Cert. bij *Ory, Luyr.*	5			
Uitgest. 3 per. Sch.	5			
Cort. Bons. Lond.	5			
Napels.				
Certificat. à *B.*	5			
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
Rusland.				
Obl. *Hope* 1798	5	99¾	100	99¾
Dito dito 1822	5	100⅞	100⅞	100⅜
Cert. dito 1822	5	99⅞	99¾	99⅝
Obl. te Londen	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Amst.	6	65⅛	65¾	65⅛
Certificat. dito	6			
Polen.				
Amst. Loot. à 300				

	pCt.	Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur.
Pruissen.				
Aand. loot. R. 50				
Oostenrijk.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito 250	4			
Metalick	5	90¼	90¾	90½
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½	48¼	49	
Ween. B. *Goll et C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsh. dito	2½			
Ween. Buschach	2			
Denemarken.				
Leening te Lond.	3			
Brazilien.				
Dito *Rotschild.*	5			
Grieksche.				
Dito te Londen	5			

Koers van het Geld: Belgen. en Prol. 2½ à ¾ p.Ct.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.